

СИСТЕМА ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР

SYSTEM FOR COMBATING DOMESTIC VIOLENCE: NATIONAL AND INTERNATIONAL DIMENSIONS

Інна Рощина¹

Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (вул. Юрія Іллєнка, 81, м. Київ, 04119)

Inna Roschyna

Vadym Hetman Kyiv National University of Economics (81, Yuriya Illenka Str., Kyiv, Ukraine, 04119)

Отримано: 07.02.2026. Затверджено: 25.02.2026. Опубліковано: 28.02.2026

АНОТАЦІЯ

У статті розглянуто проблему домашнього насильства як одну з найбільш складних і суспільно небезпечних форм порушення прав людини, що поєднує в собі як кримінально-правові, так і соціальні, психологічні та культурні аспекти. Визначено, що особливість цього явища полягають у його високому рівні латентності, адже значна частина випадків насильства залишається поза офіційною статистикою через страх постраждалих осіб, економічну залежність від кривдника, недовіру до правоохоронних органів, а також суспільні стереотипи щодо «приватності» сімейних відносин. Домашнє насильство проявляється у фізичній, психологічній, сексуальній та економічній формах, кожна з яких завдає тривалої шкоди фізичному й психічному здоров'ю потерпілих осіб. Особливо небезпечним є системний характер такого насильства, що супроводжується контролем, залякуванням та ізоляцією жертви, поступово позбавляючи її можливості самостійно захищати свої права та інтереси. Внаслідок цього домашнє насильство нерідко стає чинником вторинної віктимізації та призводить до повторюваності кримінально протиправної поведінки. Психоемоційне виснаження населення, травматич-

¹ кандидат юридичних наук, доцент; orcid 0000-0002-3765-2091; e-mail: iar1967@ukr.net

ний досвід війни, вимушене переміщення, втрата роботи та житла, а також загальна нестабільність соціально-економічних умов сприяють зростанню рівня конфліктності в сім'ях і підвищенню ризику вчинення насильницьких дій. Війна посилює вже наявні дисбаланси влади в сімейних відносинах і створює додаткові бар'єри для своєчасного виявлення та припинення домашнього насильства. Серйозною проблемою залишається недостатня ефективність механізмів раннього реагування та захисту постраждалих осіб. Незважаючи на наявність спеціального законодавства та криміналізацію домашнього насильства, на практиці потерпілі часто стикаються з формальним підходом з боку уповноважених органів, складністю доведення систематичності насильства, а також обмеженим доступом до соціальних і психологічних послуг, особливо в сільській місцевості або на територіях, наближених до зони бойових дій. Особливої уваги потребує проблема домашнього насильства щодо вразливих категорій осіб — дітей, людей похилого віку та осіб з інвалідністю.

Ключові слова: домашнє насильство; потерпілі; криміналізація домашнього насильства; національне законодавство; міжнародне законодавство; протидія домашньому насильству; правоохоронні органи.

ABSTRACT

This article examines the issue of domestic violence as one of the most complex and socially dangerous forms of human rights violations, encompassing criminal law as well as social, psychological, and cultural aspects. It is determined that the distinctive feature of this phenomenon lies in its high level of latency, as a significant portion of violence cases remain outside official statistics due to the victims' fear, economic dependence on the abuser, distrust of law enforcement agencies, as well as societal stereotypes regarding the "privacy" of family relationships. Domestic violence manifests itself in physical, psychological, sexual, and economic forms, each of which causes lasting harm to the physical and mental health of the victims. Particularly dangerous is the systemic nature of such violence, which is accompanied by control, intimidation, and isolation of the victim, gradually depriving them of the ability to independently defend their rights and interests. As a result, domestic violence often becomes a factor in secondary victimization and leads to the recurrence of criminal behavior. The psychological and emotional exhaustion of the population, the traumatic experience of war, forced displacement, loss of employment and housing, as well as the general instability of socio-economic conditions contribute to increased conflict within families and a higher risk of violent acts. War exacerbates existing power imbalances in family relationships and creates additional barriers to the timely detection and prevention of domestic violence. The insufficient effectiveness of early response mechanisms and victim protection remains a serious problem. Despite the existence of specific legislation and the criminalization of domestic violence, in practice, victims often face a formalistic approach from authorized agencies, the difficulty of proving the systematic nature of the violence, as well as limited access to social and psychological services, especially in rural areas or in territories close to the combat zone. The issue of domestic violence against vulnerable groups — children, the elderly, and people with disabilities — requires special attention.

Key words: domestic violence; victims; criminalization of domestic violence; national legislation; international legislation; combating domestic violence; law enforcement agencies.

I. ВСТУП

Орієнтація України на європейські правові стандарти зумовлює комплексні зміни у сфері протидії домашньому насильству, які не обмежуються адаптацією норм кримінального законодавства. Йдеться про необхідність переосмислення та модернізації практики їх застосування з урахуванням підходів, сформованих у праві Європейського Союзу та Ради Європи. Зокрема, актуальними є розвиток системи оцінювання ризиків вчинення повторного насильства, розширення інструментів правового захисту постраждалих осіб, посилення організаційної спроможності відповідних інституцій, а також запровадження системної спеціалізованої підготовки для суддів, прокурорів і представників правоохоронних органів.

Водночас важливою складовою державної політики у цій сфері стало нормативне закріплення кримінальної відповідальності за домашнє насильство як самостійний склад кримінального правопорушення. У цьому контексті показовим є внесення у 2017 році до Кримінального кодексу України статті 126-1 на підставі Закону України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами». Подальше вдосконалення цієї норми відбулося у 2023 році шляхом уточнення її редакції відповідно до Закону України «Про внесення змін до Кримінального, Кримінального процесуального кодексів України та інших законодавчих актів України щодо удосконалення видів кримінальних покарань.

Криміналізація домашнього насильства та подальший розвиток відповідної норми засвідчують еволюцію підходу держави до розуміння цього явища: від його трактування як внутрішньосімейного конфлікту до усвідомлення домашнього насильства як суспільно небезпечного діяння, що потребує активного втручання держави та застосування ефективних засобів кримінально-правового впливу.

Проблематику домашнього насильства досліджували такі учені: А. Бабій, А. Вознюк, А. Дядюша, А. Ткачук, М. Ольховик, М. Хавронюк та ін. Напрацьовані ними теоретичні положення й наукові висновки сформували основу для подальшого поглибленого осмислення зазначеного явища, зокрема в контексті вдосконалення національного кримінального законодавства та адаптації й використання пози-

тивного зарубіжного досвіду у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

II. МЕТА І МЕТОДОЛОГІЯ

Стаття підготовлена задля формування узагальненої картини кримінально-правової протидії домашньому насильству через здійснення аналізу вітчизняних і зарубіжних наукових джерел, а також нормативно-правових актів, що регулюють запобігання та протидію домашньому насильству в Україні. Особлива увага приділено положенням національного законодавства України, Закону США «Про домашнє насильство» (DVA), Директиви (ЄС) 2024/1385, Законів Німеччини «Про допомогу жертвам насильства» (GewaltHG) та «Про захист від насильства» (GewSchG), а також механізмам їхньої імплементації, включно із захисними приписами, електронним моніторингом та системами підтримки постраждалих.

Для досягнення поставленої мети застосовано порівняльний, системний, структурно-функціональний та нормативно-правовий методи дослідження, що дозволяють виявити особливості регулювання домашнього насильства у різних юрисдикціях, узагальнити правові механізми захисту постраждалих та окреслити напрями вдосконалення національного законодавства України з урахуванням міжнародних стандартів, зокрема Стамбульської конвенції та Директиви ЄС.

III. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Домашнє насильство є серйозною та глобальною соціальною проблемою¹, складним багатоаспектним явищем, що посягає на особисту недоторканність, гідність і безпеку людини та становить серйозну загрозу для функціонування інституту сім'ї і стабільності суспільства загалом. Його небезпека полягає не лише у заподіянні безпосередньої фізичної чи психологічної шкоди потерпілим особам, а й у формуванні стійких моделей насильницької поведінки, які з часом відтворюються та поглиблюються. Значна частина таких правопорушень залишається

¹ Dufort M., Stenbacka M., Gumpert C. H. (2015). Physical domestic violence exposure is highly associated with suicidal attempts in both women and men. Results from the national public health survey in Sweden. *European Journal of Public Health*. Vol. 25. pp. 413–418. URL: <https://doi.org/10.1093/eurpub/cku198>

прихованою, що зумовлено залежністю постраждалих від кривдника, страхом помсти та недовірою до державних інституцій.

Щороку Національна поліція України фіксує десятки тисяч випадків домашнього насильства. Лише за десять місяців 2025 року до Національної поліції надійшло понад 103 тисячі заяв і повідомлень про вчинення домашнього насильства, з них 3,7 тисячі — подані дітьми¹.

Правова природа домашнього насильства полягає в поєднанні приватних і публічних інтересів, що обумовлює особливості його кримінально-правової оцінки. На відміну від одноразових насильницьких дій, домашнє насильство здебільшого має системний характер і реалізується в межах тривалих близьких відносин, де кривдник використовує психологічний тиск, контроль або економічну залежність для підпорядкування потерпілої особи. Саме ця специфіка вимагає від держави застосування не лише каральних, а й превентивних та захисних механізмів.

Суттєвим чинником поширення домашнього насильства є соціально-економічні та психоемоційні умови, в яких перебуває суспільство. Економічна нестабільність, безробіття, а також високий рівень стресу негативно впливають на міжособистісні відносини в сім'ї та підвищують ризик вчинення насильницьких дій. Особливо гостро ці фактори проявляються в періоди кризових явищ, коли послаблюються механізми соціальної підтримки та контролю.

Стамбульська конвенція, визнаючи, що домашнє насильство переважно спрямоване проти жінок унаслідок історично сформованої нерівності владних і соціальних можливостей між жінками та чоловіками, водночас не обмежує коло можливих потерпілих. Документ передбачає, що жертвами домашнього насильства можуть бути також чоловіки та діти².

Особливої уваги потребує проблема домашнього насильства щодо вразливих груп населення, зокрема жінок, дітей, осіб похилого віку та осіб з інвалідністю. Міжнародні дослідження показують, що за біль-

¹ Павличенко К. (2025). Домашнє насильство — не сімейна справа: як Україна захищає постраждалих вдома. URL: <https://dmsu.gov.ua/news/dms/19925.html>

² Хомишин І. (2023). Національне законодавство та міжнародні зобов'язання у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія «Юридичні науки». Т. 10. № 4(40). С. 161–169. URL: <http://doi.org/10.23939/law2023.40.162>

шість випадків домашнього насильства відповідальність несуть чоловіки за діяння, які в першу чергу спрямовані проти жінок¹, багато з цих чоловіків є батьками, а жертвами є матері та діти². Такі особи часто перебувають у повній або частковій залежності від кривдника, що суттєво ускладнює можливість звернення по допомогу та ефективний захист своїх прав. Насильство щодо дітей є особливо небезпечним³, оскільки воно негативно впливає на їхній фізичний і психоемоційний розвиток, формує викривлене сприйняття соціальних ролей і може сприяти толерантності до агресивної поведінки в майбутньому.

Водночас спостерігається зростання кількості випадків звернення по допомогу з боку чоловіків. У 2020 році на національну гарячу лінію надійшло 29 511 звернень щодо домашнього насильства, з яких 16,4% (приблизно 4835) були від чоловіків. У наступні роки частка звернень від чоловіків зростає до 25% завдяки анонімності та конфіденційності лінії, що сприяло більшій відкритості чоловіків у зверненнях за допомогою⁴. Серед них переважають особи похилого віку, які зазнають насильства з боку своїх повнолітніх дітей, найчастіше з корисливих, зокрема фінансових, мотивів.

Рівень домашнього насильства щодо людей похилого віку демонструє тенденцію до поступового зростання з 2021 року. Зокрема, за дев'ять місяців 2024 р. на гарячу лінію надійшло 9,8 тисячі звернень від осіб віком від 60 років. Загалом кожне третє звернення надходить від людей похилого віку, що перевищує показники за весь 2021 р., коли було зафіксовано 9,3 тисячі звернень⁵.

¹ Grönte M., Mattsson T., Plantin L. (2024). Strategies to increase fathers' engagement in child protection investigations due to domestic partner abuse in Sweden. *Child & Family Social Work*. Vol. 29(3). pp. 669–678. URL: <https://doi.org/10.1111/cfs.13126>

² Frenzel A. (2014). Brott i nära relationer: en nationell kartläggning. Stockholm: Brottsförebyggande rådet. URL: https://bra.se/download/18.660677dc19301da04633daa/1731065701934/2014_8_Brott_i_nara_relationer.pdf

³ Гресько О.О., Бек У.П. (2024). Захист прав дітей у випадках сімейного насильства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. Т. 2, № 86. С. 21–26. URL: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.2.3>

⁴ Панталієнко Т. П. (2025). Домашнє насильство стосовно чоловіків: юридична невидимість чи реальність? *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. Т. 3, № 89. С. 270–274. URL: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.89.3.40>

⁵ Яковенко І. (2024). За 2024 рік відкрили 2,7 тисячі проваджень про домашнє насильство. Це на 5% більше, ніж у 2023-му. URL: <https://www.village.com.ua/village/life/edu-news/358287-za-2024-rik-vidkrili-nbsp-2-7-nbsp-tisyachi-nbsp-provazhzen-pro-domashne-nasilstvo-tse-na-nbsp-5-bilshe-nizh-u-2023-mu>

Фахівці наголошують на необхідності подолання суспільних стереотипів щодо того, що чоловіки не можуть бути жертвами насильства. Водночас важливо формувати розуміння, що звернення по допомогу є нормальним і необхідним кроком для захисту власної безпеки та прав ¹.

Ефективна протидія домашньому насильству потребує комплексного підходу, який поєднує кримінально-правові, адміністративні та соціальні заходи. Визначальне значення мають своєчасне виявлення фактів насильства, належна фіксація доказової бази, оперативне застосування заходів захисту постраждалих осіб, а також реалізація програм роботи з кривдниками, спрямованих на корекцію їхньої поведінки. Водночас ключовою умовою результативності державної політики у цій сфері є ефективна міжвідомча координація між правоохоронними органами, судами, соціальними службами та громадськими організаціями.

У сфері протидії домашньому насильству ключову роль відіграє Національна поліція України, яка здійснює діяльність у взаємодії з іншими суб'єктами владних повноважень, зокрема спеціально уповноваженими органами у сфері протидії домашньому насильству, іншими державними органами та установами, на які покладено функції реалізації превентивних заходів, загальними та спеціалізованими службами підтримки постраждалих осіб, а також безпосередньо з громадянами України.

Національна поліція, відповідно до законодавства України та міжнародних стандартів у сфері протидії домашньому насильству, здійснюють діяльність із притаманними лише їм спеціальними повноваженнями, обов'язками та завданнями, спрямованими на попередження, виявлення, припинення фактів домашнього насильства, а також захист прав і законних інтересів постраждалих осіб ².

¹ Зотова Т. (2025). Кваліфікована допомога постраждалим від насильства у шелтерах гарантує: 99% врятованих не повернуться до кривдника. URL: <https://www.msp.gov.ua/press-center/news/kvalifikovana-dopomoha-postrazhdalym-vid-nasylstva-u-shelterakh-harantuye-99percent-vryatovanykh-ne-povernutsya-do-kryvdykha>

² Саббатовський В. Ю. (2024). Місце, роль і взаємодія Національної поліції України в системі суб'єктів протидії домашньому насильству. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 9. С. 251–254. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-9/58>

Україна стала однією з перших держав Європи, яка на законодавчому рівні визначила домашнє насильство як серйозну соціальну проблему, ухваливши у 2001 році Закон України «Про попередженн насильства в сім'ї». Надалі розвиток національної правової бази у сфері протидії домашньому насильству набув системного характеру та був посилений прийняттям у 2017 році Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»¹.

Німеччина також активно вдосконалює законодавство у сфері захисту постраждалих від насильства. Зокрема, 27 лютого 2025 року було опубліковано Закон про допомогу жертвам насильства (Gewalthilfegesetz, GewaltHG), який формує комплексну систему підтримки постраждалих від гендерного та домашнього насильства. Закон гарантує вільний доступ до послуг захисту та консультування і встановлює законне право на отримання захисту. Окремі положення Закону набудуть чинності з 1 січня 2027 року та з 1 січня 2032 року, що пов'язано з необхідністю підготовки відповідної інфраструктури на рівні федеральних земель.

Постраждалими особами в межах цього підходу визначаються жінки, які постраждали від насильства, перебувають під його загрозою або стали його свідками, а також діти віком до 18 років, які були свідками насильства щодо близьких членів сім'ї. Гендерно зумовлене насильство охоплює фізичні, сексуальні та психологічні дії щодо жінок, тоді як домашнє насильство включає відповідні дії у сімейному чи спільному побуті незалежно від постійного місця проживання.

Для реалізації закону федеральні землі повинні забезпечити функціонування консультативних, допоміжних та захисних програм, запровадження профілактичних заходів для кривдників, проведення інформаційно-просвітницьких кампаній, а також ефективну координацію між різними службами підтримки. Закон також визначає мінімальні стандарти діяльності служб захисту, зокрема забезпечення цілодобового доступу до консультацій.

Окремо у 2025 році було підготовлено зміни до Закону про захист від насильства (Gewaltschutzgesetz, GewSchG), які передбачають мож-

¹ Хомишин І. (2023). Національне законодавство та міжнародні зобов'язання у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія «Юридичні науки». Т. 10. № 4(40). С. 161–169. URL: <http://doi.org/10.23939/law2023.40.162>

ливість застосування електронного моніторингу кривдників та їх обов'язкову участь у програмах соціально-поведінкової корекції. Такий моніторинг може призначатися судом у разі ризику порушення захисного припису та наявності загрози життю, здоров'ю або свободі постраждалої особи. Максимальний строк застосування становить три місяці з можливістю продовження.

Зазначені законодавчі акти спрямовані на імплементацію положень міжнародних стандартів, зокрема вимог Європейського Союзу щодо протидії насильству стосовно жінок і домашньому насильству та забезпечують приведення національної системи захисту постраждалих у відповідність до сучасних європейських підходів.

У США питання запобігання та протидії домашньому насильству врегульоване спеціальним законодавством, зокрема Законом про домашнє насильство (DVA).

Закон про домашнє насильство (DVA) встановлює правові механізми захисту постраждалих та визначає домашнє насильство як фізичне, психологічне, сексуальне та економічне. Його положення також поширюються на насильницькі дії, що впливають із дискримінаційних культурних або традиційних практик щодо жінок, зокрема примусове тестування на цноту, калічення жіночих статевих органів, примусові та дитячі шлюби, а також інші форми примусу.

За вчинення домашнього насильства передбачено покарання у вигляді штрафу або позбавлення волі до десяти років. Закон також покладає на поліцію обов'язок належного реагування на звернення, інформування постраждалих про можливість отримання притулку, медичної допомоги та правового захисту, а також допускає затримання підозрюваної особи без ордера з подальшим доставленням до суду. Крім того, постраждалі мають право звернутися за отриманням захисного припису, невиконання якого тягне кримінальну відповідальність¹.

Важливу роль у формуванні єдиних стандартів відіграє Європейський Союз, який запроваджує комплексні підходи до протидії гендерно зумовленому та домашньому насильству. Зокрема, Директива (ЄС) 2024/1385, ухвалена Європейським парламентом та Радою Європей-

¹ Domestic Violence Act. URL: https://www.law.cornell.edu/gender-justice/resource/domestic_violence_act_3

ського Союзу 14 травня 2024 року, спрямована на створення цілісної системи запобігання та протидії насильству щодо жінок і домашньому насильству на території Союзу.

Метою Директиви є створення комплексної системи запобігання та боротьби з насильством щодо жінок і домашнім насильством на території Союзу. Документ передбачає криміналізацію відповідних правопорушень і встановлення покарань, посилення захисту жертв і доступу до правосуддя, розвиток системи підтримки постраждалих, удосконалення збору даних, профілактику, а також міждержавну координацію та співпрацю.

Директива, зокрема, встановлює мінімальні межі покарань за найбільш тяжкі форми насильства, правила юрисдикції (у тому числі щодо правопорушень, вчинених із використанням засобів зв'язку), вимоги щодо доступних каналів повідомлення про насильство, можливість застосування екстрених заборонних і захисних приписів, а також механізми оперативного видалення незаконного онлайн-контенту.

Основні характеристики Директиви передбачають встановлення мінімальних рівнів покарання за найтяжчі форми насильства, визначення правил юрисдикції, забезпечення ефективного захисту жертв і доступу до правосуддя, розвиток системи спеціалізованої підтримки постраждалих, впровадження профілактичних заходів і програм раннього втручання, а також посилення координації між державами та вдосконалення збору даних.

Документ також передбачає впровадження профілактичних програм, навчання фахівців і формування національних політик координації.

Держави-члени зобов'язані імплементувати положення Директиви до 14 червня 2027 р. та повідомити про це Європейську Комісію¹.

Таким чином, аналіз законодавства різних держав і наднаціональних утворень свідчить про формування комплексної багаторівневої системи протидії домашньому насильству, що поєднує кримінально-правові механізми, систему захисту постраждалих, превентивні заходи та міжінституційну координацію.

¹ Directive (EU) 2024/1385 of the European Parliament and of the Council of 14 May 2024 on combating violence against women and domestic violence. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj/eng>

IV. ВИСНОВКИ

Аналіз національного та міжнародного досвіду свідчить, що протидія домашньому насильству поступово трансформується у комплексну багаторівневу систему, яка поєднує кримінально-правові, адміністративні, соціальні та превентивні механізми. Формування такої системи відбувається як на рівні окремих держав, так і в межах наднаціональних об'єднань, що сприяє уніфікації стандартів захисту прав людини.

Зокрема, в Україні створено законодавчу основу протидії домашньому насильству, яка передбачає комплекс заходів реагування, захисту постраждалих осіб та профілактики правопорушень. Водночас ефективність реалізації державної політики значною мірою залежить від діяльності уповноважених суб'єктів, серед яких провідну роль відіграє Національна поліція України, що забезпечує практичне реагування на факти насильства, взаємодію із соціальними службами та застосування заходів захисту постраждалих.

Досвід інших держав також демонструє тенденцію до посилення гарантій захисту постраждалих та впровадження інноваційних механізмів запобігання насильству. Так, у Німеччині законодавство орієнтоване на створення розгалуженої системи підтримки постраждалих, запровадження стандартів роботи служб допомоги та застосування сучасних заходів контролю за поведінкою кривдників. У США значна увага приділяється комплексному правовому регулюванню, криміналізації різних форм домашнього насильства та розширенню повноважень правоохоронних органів щодо оперативного реагування.

Важливу роль у формуванні єдиних підходів відіграє Європейський Союз, який через директивне регулювання встановлює мінімальні стандарти криміналізації, захисту постраждалих, функціонування систем підтримки, а також механізми міждержавної координації у сфері протидії гендерно зумовленому та домашньому насильству.

Сучасна модель протидії домашньому насильству базується на поєднанні правових, інституційних та соціальних інструментів, а також на міжвідомчій та міжнародній взаємодії. Подальше вдосконалення цієї сфери має бути спрямоване на підвищення ефективності механізмів раннього виявлення насильства, розширення доступу постраждалих до допомоги, удосконалення програм роботи з кривдниками та зміцнення координації між усіма суб'єктами системи протидії домашньому насильству.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Гресько О.О., Бек У.П. (2024). Захист прав дітей у випадках сімейного насильства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. Т. 2, № 86. С. 21–26. URL: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.2.3>
2. Зотова Т. (2025). Кваліфікована допомога постраждалим від насильства у шелтерах гарантує: 99% врятованих не повернуться до кривдника. URL: <https://www.msp.gov.ua/press-center/news/kvalifikovana-dopomoha-postrazhdalym-vid-nasyilstva-u-shelterakh-harantuye-99percent-vryatovanykh-ne-povernutsya-do-kryvdnyka>
3. Павличенко К. (2025). Домашнє насильство — не сімейна справа: як Україна захищає постраждалих вдома. URL: <https://dmsu.gov.ua/news/dms/19925.html>
4. Панталієнко Т. П. (2025). Домашнє насильство стосовно чоловіків: юридична невидимість чи реальність? *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. Т. 3, № 89. С. 270–274. URL: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.89.3.40>
5. Саббатівський В. Ю. (2024). Місце, роль і взаємодія Національної поліції України в системі суб'єктів протидії домашньому насильству. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 9. С. 251–254. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-9/58>
6. Хомишин І. (2023). Національне законодавство та міжнародні зобов'язання у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія «Юридичні науки». Т. 10. № 4(40). С. 161–169. URL: <http://doi.org/10.23939/law2023.40.162>
7. Яковенко І. (2024). За 2024 рік відкрили 2,7 тисячі проваджень про домашнє насильство. Це на 5% більше, ніж у 2023-му. URL: <https://www.village.com.ua/village/life/edu-news/358287-za-2024-rik-vidkrili-nbsp-2-7-nbsp-tisyachi-nbsp-provazdhen-pro-domashne-nasilstvo-tse-na-nbsp-5-bilshe-nizh-u-2023-mu>
8. Directive (EU) 2024/1385 of the European Parliament and of the Council of 14 May 2024 on combating violence against women and domestic violence. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj/eng>
9. Domestic Violence Act. URL: https://www.law.cornell.edu/gender-justice/resource/domestic_violence_act_3
10. Dufort M., Stenbacka M., Gumpert C. H. (2015). Physical domestic violence exposure is highly associated with suicidal attempts in both women and men. Results from the national public health survey in Sweden. *European Journal of Public Health*. Vol. 25. pp. 413–418. URL: <https://doi.org/10.1093/eurpub/cku198>
11. Grönte M., Mattsson T., Plantin L. (2024). Strategies to increase fathers' engagement in child protection investigations due to domestic partner abuse in Sweden. *Child & Family Social Work*. Vol. 29(3). pp. 669–678. URL: <https://doi.org/10.1111/cfs.13126>
12. Frenzel A. (2014). Brott i nära relationer: en nationell kartläggning. Stockholm: Brottsförebyggande rådet. URL: https://bra.se/download/18.660677dc19301da04633daa/1731065701934/2014_8_Brott_i_nara_relationer.pdf

REFERENCES

1. Directive (EU) 2024/1385 of the European Parliament and of the Council of 14 May 2024 on combating violence against women and domestic violence. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj/eng>
2. Domestic Violence Act. URL: https://www.law.cornell.edu/gender-justice/resource/domestic_violence_act_3

3. Dufort M., Stenbacka M., Gumpert C. H. (2015). Physical domestic violence exposure is highly associated with suicidal attempts in both women and men. Results from the national public health survey in Sweden. *European Journal of Public Health*. Vol. 25. pp. 413–418. URL: <https://doi.org/10.1093/eurpub/cku198>
4. Frenzel A. (2014). Brott i nära relationer: en nationell kartläggning. Stockholm: Brottsförebyggande rådet. URL: https://bra.se/download/18.660677dc19301da04633daa/1731065701934/2014_8_Brott_i_nara_relationer.pdf
5. Gresko O. O., Bek U. P. (2024). Zakhyst prav ditey u vypadkakh simeynoho nasylstva [Protection of children's rights in cases of domestic violence]. *Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: Law*. Vol. 2(86). pp. 21–26. URL: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.2.3>
6. Grönte M., Mattsson T., Plantin L. (2024). Strategies to increase fathers' engagement in child protection investigations due to domestic partner abuse in Sweden. *Child & Family Social Work*. Vol. 29(3). pp. 669–678. URL: <https://doi.org/10.1111/cfs.13126>
7. Khomyshyn I. (2023). Natsionalne zakonodavstvo ta mizhnarodni zobov'yazannya u sferi zapobihannya ta protydyi domashnomu nasylstvu [National legislation and international obligations in the field of preventing and combating domestic violence]. *Bulletin of National University "Lviv Polytechnic". Series "Legal Sciences"*. Vol. 10. No. 4(40). pp. 161–169. URL: <http://doi.org/10.23939/law2023.40.162> [in Ukrainian].
8. Pantalienko T. P. (2025). Domashnye nasylstvo stosovno cholovikiv: yurydychna nevydymist chy realnist? [Domestic violence against men: legal invisibility or reality?] *Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: Law*. Vol. 3(89). pp. 270–274. URL: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.89.3.40> [in Ukrainian].
9. Pavlychenko K. (2025). Domashnye nasylstvo — ne simeyna sprava: yak Ukrayina zakhyshchaye postrazhdalyykh vdoma [Domestic violence is not a family matter: how Ukraine protects victims at home]. URL: <https://dmsu.gov.ua/news/dms/19925.html> [in Ukrainian].
10. Sabbatovskyy V. Yu. (2024). Mistse, rol i vzayemodiya Natsionalnoyi politsiyi Ukrayiny v systemi subyektiv protydyi domashnomu nasylstvu [Place, role and interaction of the National Police of Ukraine in the system of subjects of combating domestic violence]. *Legal scientific electronic journal*. No. 9. pp. 251–254. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-9/58> [in Ukrainian].
11. Yakovenko I. (2024). Za 2024 rik vidkryly 2,7 tysyachi provadzhenn' pro domashnye nasylstvo. Tse na 5% bil'she, nizh u 2023-mu [In 2024, 2.7 thousand cases of domestic violence were opened. This is 5% more than in 2023]. URL: <https://www.village.com.ua/village/life/edu-news/358287-za-2024-rik-vidkrili-nbsp-2-7-nbsp-tisyachi-nbsp-provazhenn-pro-domashne-nasilstvo-tse-na-nbsp-5-bilshe-nizh-u-2023-mu> [in Ukrainian].
12. Zotova T. (2025). Kvalifikovana dopomoha postrazhdalym vid nasylstva u shelerakh harantuye: 99% vryatovanykh ne povernutsya do kryvdnyka [Qualified assistance to victims of violence in shelters guarantees: 99% of those rescued will not return to their abuser]. URL: <https://www.msp.gov.ua/press-center/news/kvalifikovana-dopomoha-postrazhdalym-vid-nasylstva-u-shelterakh-harantuye-99percent-vryatovanykh-ne-povernutsya-do-kryvdnyka> [in Ukrainian].